

Zöldség – gyümölcs

XI. évfolyam / 9. szám

2007. 05. 21.

19-20. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A földieper piaci elemzése 3-5. old.

4-5./ táblázat:

Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 7-8.old.

6./ táblázat:

Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 10. old.

1-8/ ábra, 1-3. /táblázat:

Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

Fordítás: Keresztessyné Mohr Katalin

KIADÓ:

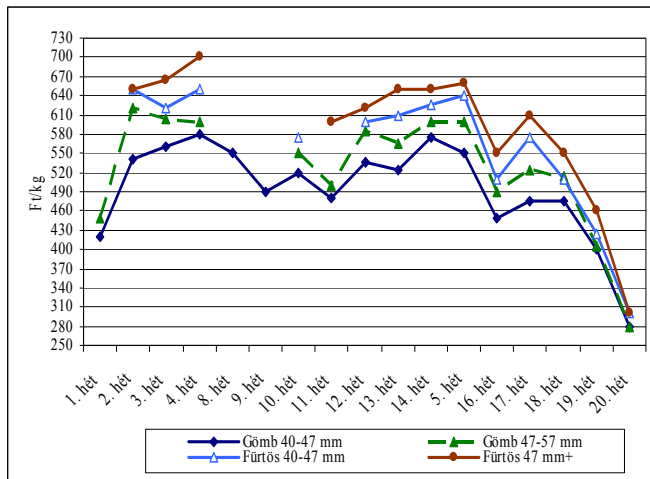
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

Néhány, a hazai piacokért versenyző belföldi termesztésű, illetve más országokból származó termék piaci ára

A **zöldségfélék** felhozatalában a 19-20. héten a belföldi gömb és fürtös **paradicsom** termelői ára – mérettartománytól függetlenül – 30-34%-kal csökkent, az egyre bőségebb kínálat hatására (1. ábra). A választékbővítő külpiaci termék jelenléte minimális.

1. ábra

A belföldi termesztésű gömb és fürtös paradicsom ára a Budapesti Nagyban Piacon, 2007. adott heteiben

Forrás: AKI PÁIR

Széles a **görögdinnyét** beszállító országok köre (Jordánia, Irán, Spanyolország, Izrael és Törökország), a termék nagykereskedelmi ára 200-260 Ft/kg.

Az Olaszországból származó **sárgadinnye** a 20. hét kínálatában jelent meg, 400-500 Ft/kg-ért.

Belföldi **vöröskáposztából** sem tárolási, sem primőr nem kapható, a keresletet holland áru elégíti ki, 280 Ft/kg-os nagykereskedelmi áron.

Tárolási **burgonyából** a magyaron kívül külpiaci termék is kapható (130 Ft/kg), a belföldi újburgonya felhozatala nem jelentős. A hazai tárolási burgonya termelői ára a 20. hétre 10% körüli mértékben emelkedett az előző héthez képest

(1. táblázat).

1. táblázat

A belföldi termesztésű tárolási és újburgonya ára a Budapesti Nagyban Piacon, 2007. adott heteiben (Ft/kg)

Fajta/Típus	14. hét	15. hét	16. hét	17. hét	18. hét	19. hét	20. hét
Condor	115	120	115	110	110	110	120
Aladin	125	120	120	120	120	130	-
Desire	-	115	110	105	110	-	-
Újburgonya	900	500	400	350	305	190	180
Agria	120	120	115	120	115	115	130
Red-Scarlett	125	-	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

Padlizsánból és **brokkoliból** már folyamatos a belföldi termék piaci jelenléte. Az előbbi 580-600 Ft/kg, az utóbbi pedig 400-440 Ft/kg-ért vásárolható meg.

A megfigyelt időszak újdonságai a belföldi termesztésű **kaliforniai** (760-800 Ft/kg) és **bogyiszlói paprika** (800-850 Ft/kg).

A primőr, belföldi **fokhagymát** kizárólag darabos kiszerelésben értékesítik, 80-100 Ft/db-os áron, kilogrammos kiszerelésben a kínai termék kapható, 540-560 Ft/kg-ért.

A **gyümölcsfélék** felhozatalában külpiacokról származó **földieper** már nincs, a belföldi azonban nagy mennyiségben kapható. Újdonság a külpiacokról és a belföldről származó **cseresznye**. A magyar 250-300 Ft/kg, a tetszetősebb külpiaci, 900-1000 Ft/kg.

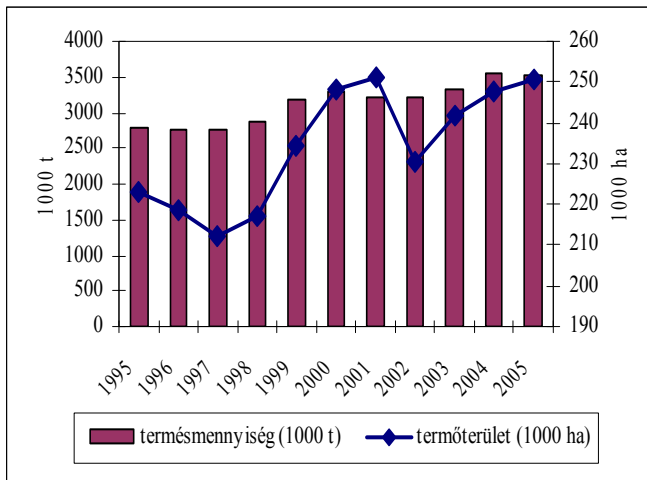
Szintén a megfigyelt két héten került piacra a spanyol **őszibarack** és az olasz **nektarin**, illetve minimális mennyiségben az olasz **kajsziparack** is.

A földieper piaci helyzete

Az elmúlt évtizedben a világot változó földieper termőterület, de kiegyenlített mértékű termésmennyiség növekedés jellemezte (2. ábra).

2. ábra

A földieper termésmennyiségének és termőterületének alakulása a világon

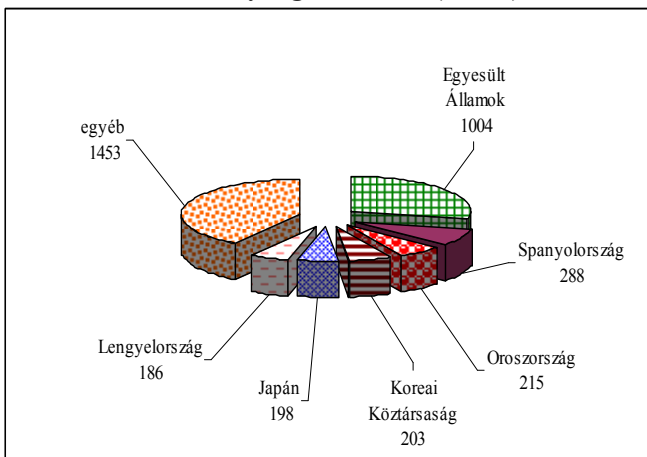

Forrás: FAO

A legjelentősebb termesztők az Egyesült Államok, Spanyolország és Oroszország, de a Koreai Köztársaság, Japán és Lengyelország is számottevő arányban járul hozzá az összes termésmennyiséghez (3. ábra).

3. ábra

A világ legjelentősebb földieper termesztő országainak termésmennyisége 2004-ben (1000 t)

Forrás: FAO

A világ legnagyobb földieper termelője az **Egyesült Államok**. Az ország legjelentősebb termelő körzete Kaliforniában van, itt termelik meg a teljes mennyiség 85%-át. A megtermelt mennyiség 75%-a friss gyümölcsként kerül a fogyasztóhoz. A megmaradt mennyiséget a feldolgozóipar dolgozza fel, gyorsfagyasztással. Friss terméket egész évben, de eltérő mennyiségekben szállítanak külficra. Az USA elsősorban a szomszédos országokba, Kanadába és Mexikóba exportál. A kiszállított mennyiség háromnegyede kerül Kanadába, 10%-a Mexikóba, míg Japánba 6%-a. Fagyasztott földieperből az USA kevesebbet exportál, melyben jelentős szerepet játszik Kína termelésnövekedése és az alacsonyabb áron, nagy mennyiségben kínált fagyasztott kínai földieper. Az Egyesült Államokban a földieper az ötödik leggyakrabban fogyasztott gyümölcs. A 2007. év nem indult jól a kaliforniai termelőknek, mivel a januári fagyok erősen károsították a növényeket.

Japán 2005-ben 193 ezer, 2006-ban pedig 188 ezer tonna földieper termelt. A termésmennyiség visszaesése mellett a termőterület nagysága is csökkenő tendenciát mutat (2005-ben 6800 hektár, 2006-ban 6700 hektár). A megtermelt eper szinte teljes mértékben friss fogyasztásra kerül, feldolgozásra mindössze 1000 tonna jut, melyből 700 tonna a fagyasztott. A japán fogyasztók előnyben részesítik a hazai földieper, de szezonon kívüli időszakban külficról is vásárolnak, elsősorban az USA-ból. Nehezíti azonban az USA exportőrök helyzetét, hogy a Japánba történő szállítás költségei emelkednek, valamint az említett olcsóbb kínai áru már a japán piacon is megkezdte térhódítását.

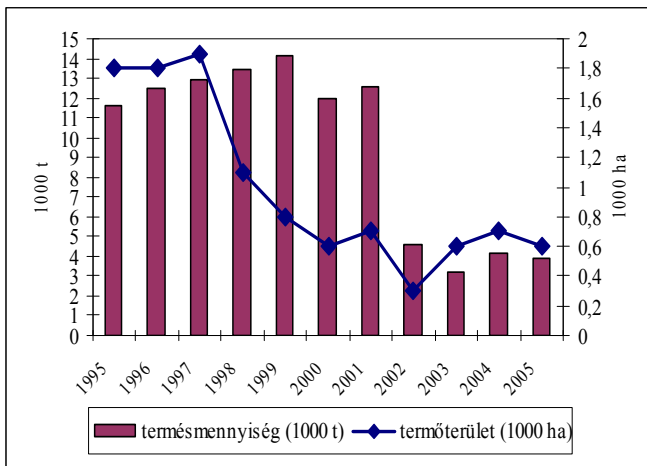
Az **Unió** 2005. évi teljesítményét tekintve Spanyolország, Lengyelország, Olaszország, Németország, illetve Franciaország sorolható a vezető földieper

termesztők közé. Az előző számban részletesen írtunk az európai helyzetről.

Magyarország összes betakarított gyümölcsterméséből 0,5%-ot tett ki 2005-ben a 3,9 ezer tonna földieper. Termésmennyiségünk és termőterületünk drasztikus csökkenésnek indult a 2001. évet követően (4. ábra).

4. ábra

A földieper termésmennyiségének és termőterületének alakulása Magyarországon

Forrás: KSH, FAO

A csökkenés mértékét jól jellemzi, hogy 2005-ben 72%-kal kevesebb földieper termett, mint az elmúlt évtized legmagasabb termésmennyiségét elérő 1999-ben. A külkereskedelmet tekintve friss vagy hűtött, illetve fagyasztott földieperrel beszélhetünk. Bármelyik feldolgozottságú termék forgalmát vizsgáljuk, egyenlegünk negatív, sőt a friss vagy hűtött áru szempontjából a kiszállítás mértékét elhanyagolhatónak mondhatjuk a Magyarországra beszállított mennyiséghez képest.

Érdekes megemlíteni, hogy az elmúlt két évben a friss vagy hűtött termékek beszállításának 66%, illetve 34%-át a spanyol termék tette ki, a fagyasztott áru esetében azonban nem szerepel kiemelt helyen (2- 3. táblázat).

2. táblázat

Magyarország külkereskedelmének alakulása a friss vagy hűtött földieperből (tonna)

	2005		2006	
	Frissen vagy hűtve		Frissen vagy hűtve	
	Beszállítás	Kiszállítás	Beszállítás	Kiszállítás
Összesen:	3758	45	3266	94
Ebből:				
Spanyolország	2478	-	1120	-
Belgium	345	-	-	-
Ausztria	318	-	368	-
Franciaország	256	-	716	-
Németország	-	15	170	30
Oroszország	-	10	-	19
Litvánia	-	7	-	-
Ausztria	-	6	-	-
Lengyelország	-	-	298	-
Csehország	-	-	156	-
Lettország	-	-	-	33
egyéb	361	7	438	12

Forrás: KSH

3. táblázat

Magyarország külkereskedelmének alakulása a fagyasztott földieperből (tonna)

	2005		2006	
	Fagyasztva		Fagyasztva	
	Beszállítás	Kiszállítás	Beszállítás	Kiszállítás
Összesen:	448	179	613	375
Ebből:				
Németország	128	-	202	-
Lengyelország	125	-	154	-
Hollandia	60	-	93	-
Svédország	42	69	-	-
Norvégia	-	36	-	-
Ausztria	-	32	-	38
Szerbia-Montenegró	-	-	-	280
Szlovákia	-	-	-	27
egyéb	93	42	164	30

Forrás: KSH

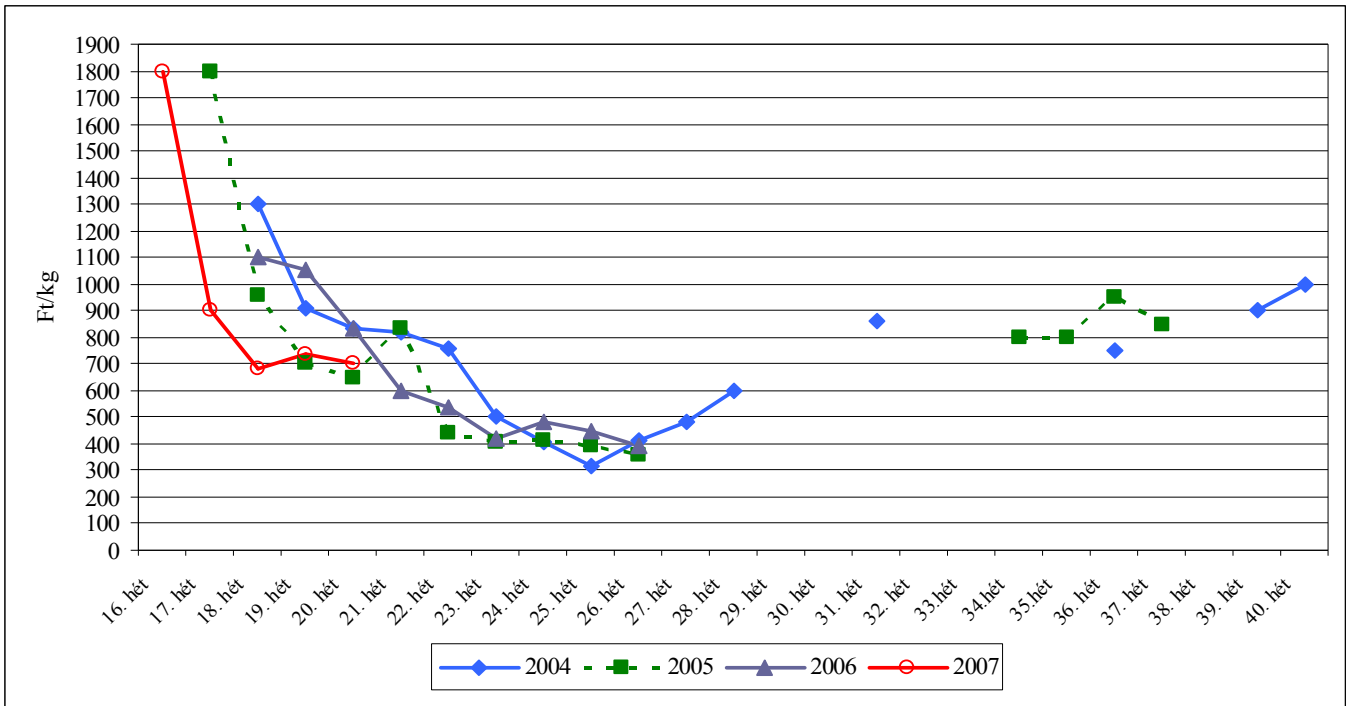
Az idei évben az átlagnál két héttel korábban és lényegesen magasabb áron jelent meg a Budapesti Nagybi Piacon a belföldi termesztésű földieper. Az olasz árut már februárban, a 7. héttől meg lehetett vásárolni, versenyhelyzet csak a 10. héttől alakult ki, a spanyol termék megjelenésével. A későbbiekben – a belföldi szezon beindulása

előtt – tovább bővült a külpiaci kínálat.
Ez a bőséges felhozatal néhány hétig a magyar áru piacra kerülésével párhuzamosan is jellemezte a kínálatot, a hazai áru 20. héten

kezdődő dömpingje azonban kiszorította a külpiaci gyümölcsöt (5- 6. ábra).

5. ábra

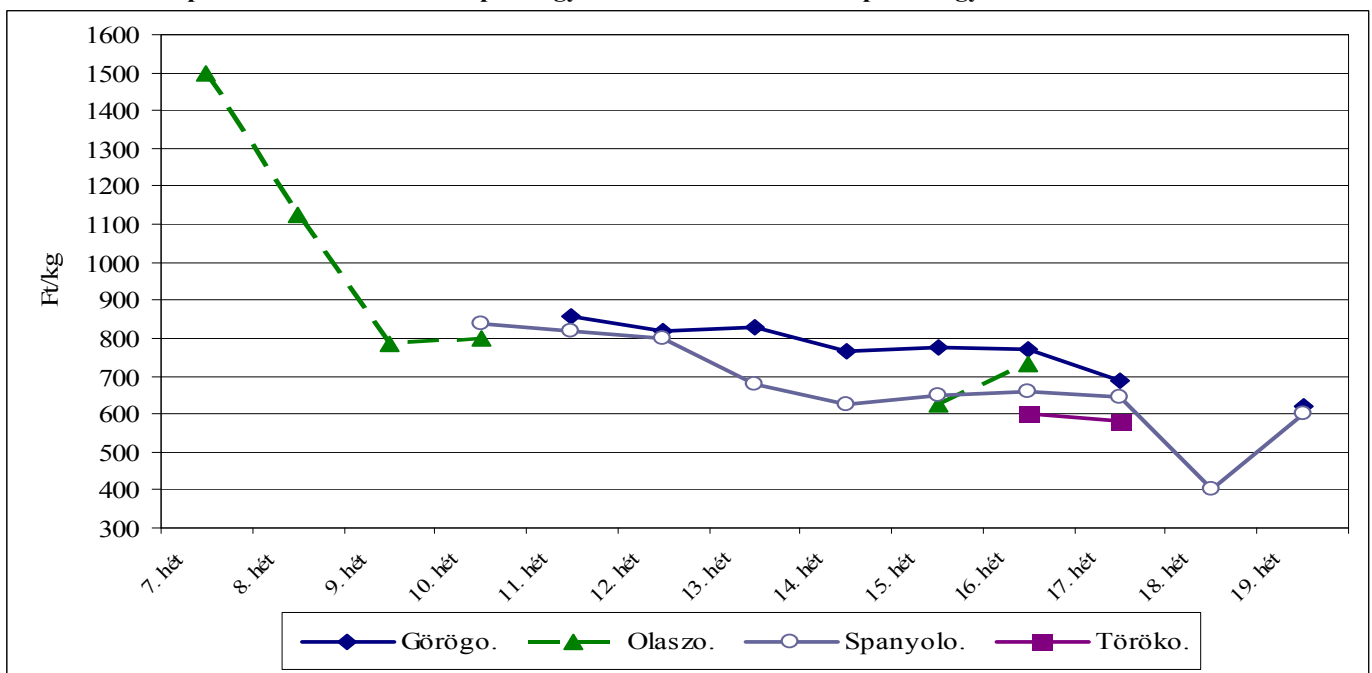
A belföldi termesztésű földieper ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

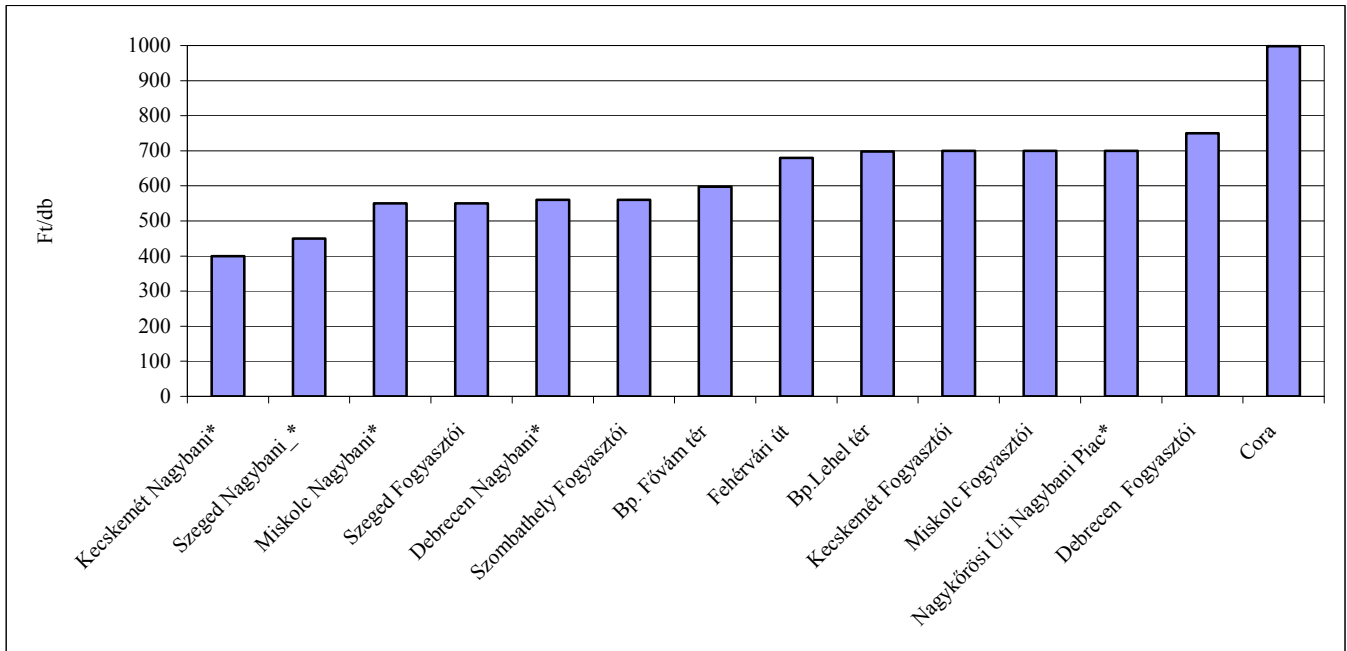
A külpiacokról származó földieper nagykereskedelmi ára a Budapesti Nagyban Piacon 2007-ben

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

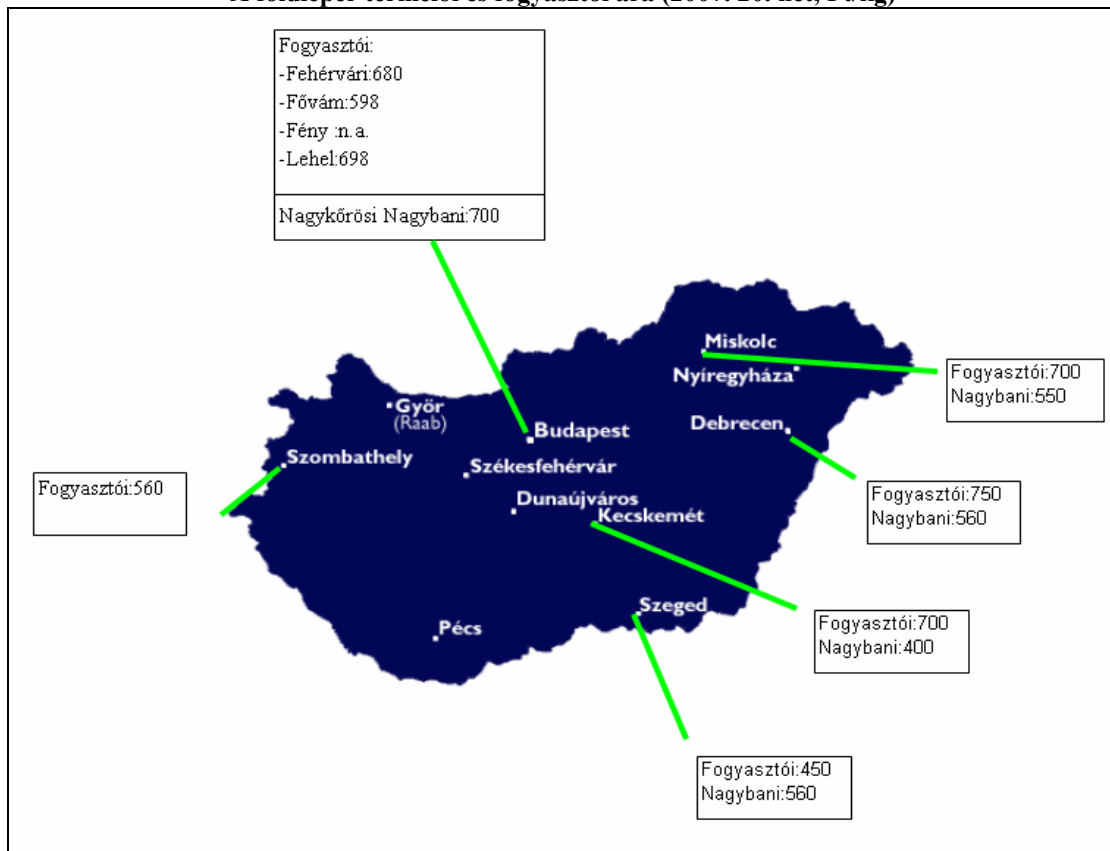
A földieper bruttó termelői* és fogyasztói ára (2007. 20. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

A földieper termelői és fogyasztói ára (2007. 20. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

n.a. =nincs adat

I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta	Méret	Kiszerezés	2006. 20. hét	2007. 19. hét	2007. 20. hét	2007. 20. hét / 2006. 20. hét [%]	2007. 20. hét / 2007. 19. hét [%]	
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	87	110	120	138,7	109,1	
	Új burgonya	-	Ft/kg	200	190	180	90,0	94,7	
	Agria	-	Ft/kg	85	115	130	152,9	113,0	
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	515	400	280	54,4	70,0	
		47-57 mm	Ft/kg	525	405	280	53,3	69,1	
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	565	460	300	53,1	65,2	
		40-47 mm	Ft/kg	540	425	300	55,6	70,6	
	Koktél	15 mm-	Ft/kg	1000	1100	-	-	-	
		15 mm+	Ft/kg	1000	1100	1000	100,0	90,9	
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	-	380	400	-	105,3	
			Ft/db	50	40	30	60,0	75,0	
		70 mm+	Ft/kg	525	575	500	95,2	87,0	
			Ft/db	75	60	60	80,0	100,0	
	Hegyes p.	-	Ft/db	70	55	50	71,4	90,9	
	Bogyiszőlő	-	Ft/kg	-	-	850	-	-	
Uborka	Kaliforniai p.	70 mm+	Ft/kg	-	-	800	-	-	
		Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	155	240	220	141,9	91,7
			Berakó(fürtös)	6-9 cm	Ft/kg	165	215	200	121,2
	9-14 cm	Ft/kg		220	-	250	113,6	-	
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	105	142	130	123,8	91,7	
			Ft/csomó	150	120	150	100,0	125,0	
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	1000	200	200	20,0	100,0	
			Ft/csomó	245	170	200	81,6	117,7	
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	110	95	95	86,4	100,0	
Borsó	Zöldborsó	-	Ft/kg	750	200	280	37,3	140,0	
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	100	130	-	-	-	
		70 mm+	Ft/kg	105	-	-	-	-	
Fokhagyma	Fokhagyma	45 mm+	Ft/kg	-	-	600	-	-	
			Ft/db	110	100	100	90,9	100,0	
Alma	Jonathan	65mm+	Ft/kg	123	133	-	-	-	
	Mutsu	65mm+	Ft/kg	160	220	220	137,5	100,0	
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	-	180	180	-	100,0	
	Starking	65mm+	Ft/kg	-	200	195	-	97,5	
	Golden	65mm+	Ft/kg	160	205	200	125,0	97,6	
Cseresznye	Korai	17-20mm	Ft/kg	-	400	250	-	62,5	
	Bigarreau	17-20mm	Ft/kg	-	-	900	-	-	
Földieper	-	-	Ft/kg	830	735	700	84,3	95,2	

Forrás: AKI PÁIR

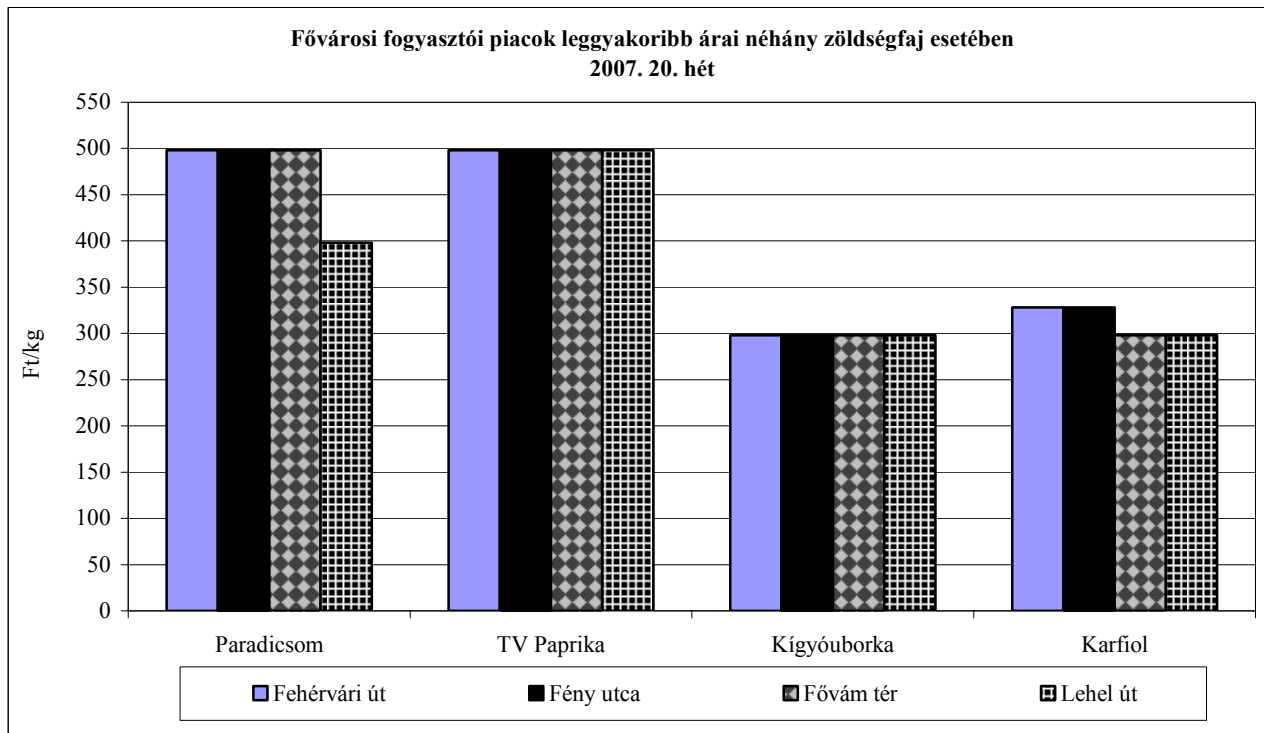
5. táblázat

Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta	Méret	Származási hely	Kiszerezés	2006. 20. hét	2007. 19. hét	2007. 20. hét	2007. 20. hét / 2006. 20. hét [%]	2007. 20. hét / 2007. 19. hét [%]
Paradicsom	gömb	35-40 mm	Spanyolo.	Ft/kg	400	-	-	-	-
			Töröko.	Ft/kg	315	-	-	-	-
		40-47 mm	Hollandia	Ft/kg	-	270	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	400	250	-	-	-
	Fürtös	47 mm+	Töröko.	Ft/kg	-	250	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	400	-	-	-	-
		40-47 mm	Olaszo.	Ft/kg	-	380	-	-	-
	Koktél	15 mm-	Spanyolo.	Ft/kg	-	320	-	-	-
			Olaszo.	Ft/kg	630	-	-	-	-
	15 mm+	Olaszo.	Ft/kg	-	1000	-	-	-	-
MagvasGömb csíkos		-	Görögo.	Ft/kg	230	-	-	-	-
	Izrael		Ft/kg	-	250	-	-	-	
	Jordánia		Ft/kg	-	250	-	-	-	
	Irán		Ft/kg	-	-	200	-	-	
	Spanyolo.		Ft/kg	-	240	220	-	91,7	
Magvas-Gömb-sötétz	-	Irán	Ft/kg	-	200	-	-	-	
		Spanyolo.	Ft/kg	205	260	-	-	-	
		Töröko.	Ft/kg	-	210	200	-	95,2	
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Egyiptom	Ft/kg	-	130	-	-	-
			Görögo.	Ft/kg	-	150	-	-	-
			Hollandia	Ft/kg	100	130	130	130,0	100,0
			Lengyelo.	Ft/kg	90	-	-	-	-
	Lila héjú	40-70 mm	Hollandia	Ft/kg	220	140	150	68,2	107,1
Cseresznye	Korai	17-20mm	Franciao.	Ft/kg	1400	-	-	-	-
			Olaszo.	Ft/kg	1100	-	-	-	-
Őszibarack	sárga húsú	51-61mm	Spanyolo.	Ft/kg	480	-	-	-	-
	nem jelölt	-	Spanyolo.	Ft/kg	450	-	560	124,4	-
Nektarin	nem jelölt	-	Olaszo.	Ft/kg	-	-	580	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	545	-	-	-	-
Földieper	-	-	Görögo.	Ft/kg	-	620	-	-	-
			Spanyolo.	Ft/kg	675	600	-	-	-

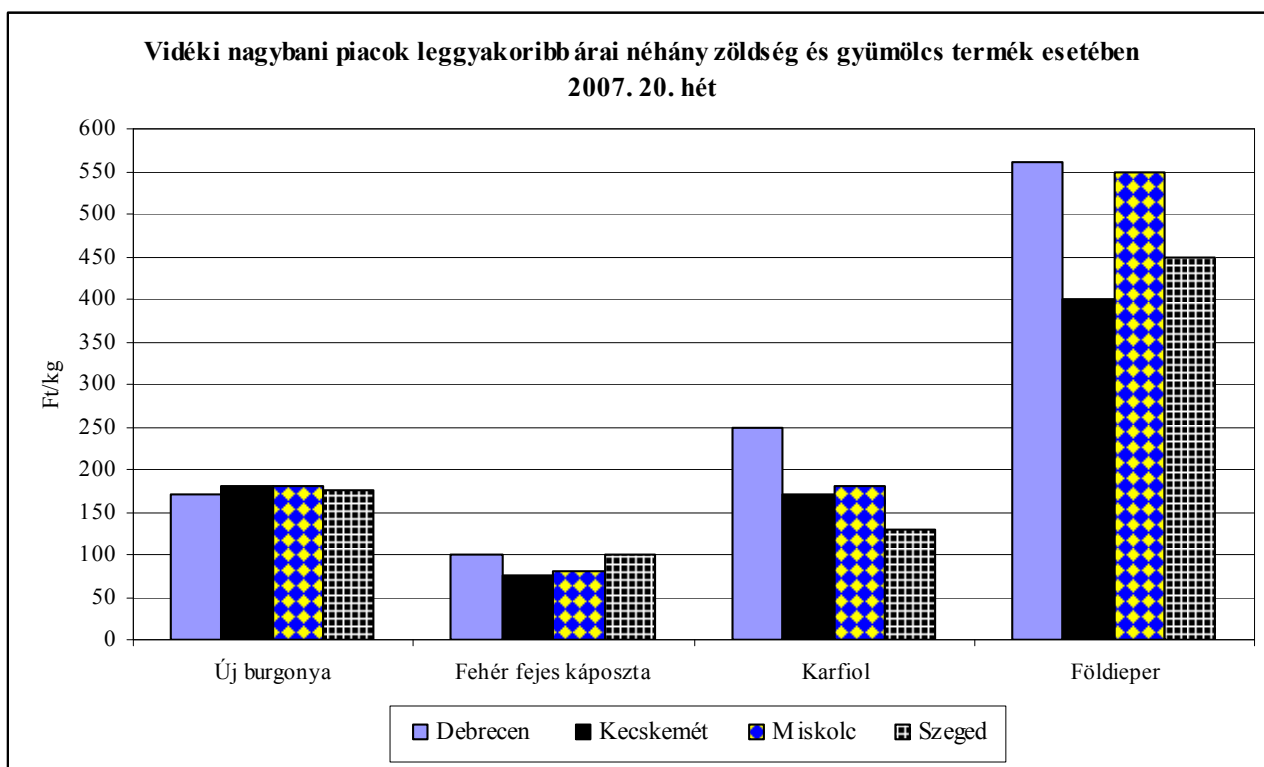
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

Forrás: AKI PÁIR

10. ábra

Forrás: AKI PÁIR

6. táblázat

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2007. 20. hét								2007. 19. hét
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	57	99	69	99	62	99	belföldi	62	74
Fejes káposzta	olasz	primőr	100 kg	161	198	136	186	186	223	magyar	247	297
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	-	-	99	109	99	114	belföldi	64	148
Sárgarépa	belföldi		100 kg	69	119	87	124	87	124	belföldi	148	198
Kínai kel	belföldi		100 kg	173	223	198	247	210	247	magyar	260	297
Brokkoli	spanyol		100 kg	223	346	272	346	247	346	spanyol	371	371
Paradicsom	spanyol	47-57 mm+	6 kg	165	227	144	186	124	186	belföldi	247	618
Zöldbab	afrikai	zöld	100 kg	470	569	569	668	483	594	egyiptomi	494	816
Padlizsán	török		100 kg	247	297	272	322	247	297	török	247	569
Alma	olasz	70-80 mm	100 kg	235	260	210	247	-	-	belföldi	111	260
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	153	173	173	198	148	173	olasz	124	222
Körte	argentín		15 kg	206	231	214	247	214	239	belföldi	222	222
Földieper	spanyol		100 kg	297	396	346	445	247	396	belföldi	618	1483
Laskagomba	belföldi		1 kg	990	1237	1113	1237	990	1188	magyar	791	791
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	495	990	619	742	495	940	magyar	371	494
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	445	940	445	693	396	841	lengyel	494	1088
Málna	spanyol		100 kg	2969	3959	2177	2771	2771	3464	spanyol	618	989
Újburgonya	ciprusi	"Annabelle"	100 kg	47	54	52	54	52	56	ciprusi	89	124

Termék	Mértékegység	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2007. 19. hét		2007. 19. hét		2007. 19. hét		2007. 19. hét		2007. 18. hét		2007. 19. hét	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
Földieper	kg	589	699	560	684	-	-	-	-	-	-	-	-
Alma	kg	109	227	115	207	122	163	116	166	97	107	126	223
Fejes saláta	db	56	70	62	87	49	73	78	87	-	-	56	82
Salátauborka	kg	185	211	236	261	-	-	249	261	-	-	215	245
Paradicsom	kg	362	421	249	296	323*	365*	270*	310*	-	-	110*	275*
Étkezési paprika	kg	463	547	623*	845*	548*	793*	648*	810*	-	-	398*	573*
Kínai kel	kg	118	135	-	-	-	-	-	-	-	-	183*	290*
Fejes káposzta	kg	76	93	67	93	91	104	101	107	40	40	63*	113*
Karalábé	db	42	51	-	-	-	-	-	-	-	-	66	89
Sárgarépa	csomó	84	126	137	171	-	-	156	162	-	-		
Sárgarépa	kg	67	168	40	75	73	73	50	75	-	-	63*	113*
Cékla	kg	-	-	31	53	43	43	44	50	-	-	55*	105*
Vöröshagyma	kg	101	109	109	174	114	122	83	116	-	-	100*	128*
Fokhagyma	kg	-	-	-	-	548*	548*	591	622	-	-	445*	670*
Petrezselyemgyökér	kg	168	185	187	249	146	183	199	212	-	-	148	260
Csiperkegomba	kg	280	309	249	311	274	305	233	249	-	-	416	520
Burgonya	kg	93	109	83	93	81	81	83	91	89	89	-	-
Új burgonya	kg	168	194	143	174	146	152	145	149	-	-	138*	178*

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import